

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.454/2017/4.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Udvary Katalin előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A felperesek képviselője:

Öre Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Györe Norbert ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

jogtanácsos

Az alperes beavatkozója:

Alperesi beavatkozó

Az alperes beavatkozójának képviselője:

Dr. Hadnagy Emese ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

écsi Törvényszék 2.Pf.20.045/2016/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

écsi Járásbíróság 12.P.21.779/2012/89.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felpereseknek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg az 1.903.900 (egymillió-kilencszázháromezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperest az alperes klinikán 2002 és 2004 között három alkalommal operálták bal oldali lumboischialgias panaszokat okozó L.V-S porckorongsérv és annak recidiviája, illetve posztoperatív spondylodiscitis miatt. E betegségek következtében 67%-os, majd

utóbb 50%-os munkaképesség-csökkenést állapítottak meg. 2006 tavaszán jelentkező háti fájdalmak miatt több vizsgálatra került sor, majd 2006. június 6-án az I. rendű felperes háti porckorongsérvének műtétét végezték el az alperes kórházban. A műtét után az I. rendű felperesnél súlyos, jobb oldalon csaknem teljes bénulást elérő, alsó végtagokat érintő izomgyengeség kialakulását észlelték. Az azonnal elvégzett MR vizsgálat szerint a gerincvelő vonalában, a műtéti hely közelében mikroszkopikus méretű fémrészecskék voltak fellelhetők. A műtét utáni CT vizsgálat során a gerincvelő nyomását okozó vérzést nem találtak, ér eredetű károsodás a műtéti leírásban nem szerepel. A műtét során vérzés, gerincvelő mechanikus károsodását okozó eltartás a gerincvelőt ellátó erek vongálódását nem okozták. A további vizsgálatok során észlelt súlyos fokú piramis pályakárosodás miatt 2006. június 9-én újabb műtétet végeztek. Az ezt követő kezelések, rehabilitáció végeredményeként a javulás ellenére súlyos fokú piramispálya laesio paraspasticitás és clonialis mély reflexek jelentek meg az I. rendű felperesnél időszakos tónus belövésekkel. Az I. rendű felperes alsó végtagjain bizonytalan érzések, érzéskiesések jelentkeznek, a mély reflexek nem észlelhetők, mindkét oldalon néma talp, mindkét alsó végtagon súlyos gyengeség áll fenn. A jobb bokában, lábujjakban mozgás nincs, a bal bokában és lábujjakban enyhe mértékű, könnyen elnyomható mozgás van. A háti VIII-IX. zónától lefelé terjedő érzészavar alakult ki, mindkét alsó végtagban remegés észlelhető. Az I. rendű felperes gép segítségével rövid szakaszon néhány méter megtételére képes, hosszabb távon kerekesszékekkel közlekedik, munkaképesség-csökkenésének mértéke 100%-ra változott.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek a keresetükben az I. rendű felperes műtete folytán kialakult egészségkárosodással összefüggő vagyoni és nem vagyoni káraik megtérítésére kérték az alperes kötelezését.
- [3] Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték. Az alperes azzal védekezett, hogy a műtéti beavatkozásokra megfelelő indikáció alapján került sor, a gerincvelő-sérülés a műtéti kockázat körébe tartozik, az I. rendű felperes károsodásáért az alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 15.092.000 forintot és ezen összegből különböző összegek után, eltérő időpontoktól járó törvényes mértékű késedelmi kamatokat, valamint a II. rendű felperesnek 3.000.000 forintot és ezen összeg után a 2006. június 6. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg az alperes az I. rendű felperesnek 2015.

november 1-jétől havi 83.908 forint költségalapú kártérítési járadékot és hátralékos járadék címén 7.902.974 forintot és ezen összegből különböző összegek után, eltérő időpontoktól járó törvényes mértékű késedelmi kamatokat, ezt meghaladóan a keresetet elutasította és rendelkezett a perköltség viseléséről. Az elsőfokú bíróság a szakértői bizonyítás alapján ítélete indokolásában azt állapította meg, hogy az első műtét során a gerincvelőúr károsodást szenvedett, amit az okozott, hogy a műtét során alkalmazott fűró és a csont érintkezése során termelődő hő a fűrófej fémrészecskéket leválasztotta és ez megkárosította az adott szakaszon a gerincvelőt. A fűrófej szilánkok kizárólag a fűrófejből kerülhettek a gerincvelő környezetébe. Miután más reális ok, mint a hőkárosodás nem került feltárássra, a bíróság ezt tekintette a károsodások okának. Az elsőfokú bíróság elfogadta az igazságügyi orvosszakértői véleményt és nem látott olyan problémát, amely kizárólag idegsebész bevonásával lett volna eldönthető, ezért az idegsebész szakértő bevonását mellőzte. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy az első műtét során az alperes nem az Eütv. 77. §-ának (3) bekezdésében írtak szerint járt el és ezért az alperes a Ptk. 318. §-a alapján alkalmazandó Ptk. 339. §-a szerint kártérítési felelősséggel tartozik.

- [5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta és az alperes alperes által az I. rendű felperesnek havonta megfizetendő folyamatos járadék összegét 78.908 forintra leszállította. Az alperes által az I. rendű felperes részére hátralékos járadékként megfizetendő összeget 7.702.974 forintra leszállította és 200.000 forint után mellőzte a késedelmi kamatfizetésre kötelezést, továbbá rendelkezett a perköltség viseléséről.
- [6] A másodfokú bíróság az ítélete indokolásában azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes kialakult állapotának előidéző oka nem idegsebészeti szakkérdés, hanem biofizika tárgykörébe tartozik, e körben megnyilatkoztatta dr. F.I. igazságügyi orvosszakértőt és arra az álláspontra helyezkedett, hogy szakvéleménye aggálytalan és az ítéletkezés alapjául elfogadható. Az alperes a fellebbezésében az orvosszakértői véleményben foglaltakkal szemben az I. rendű felperes károsodását illetően fikciókat állított fel és feltételezésekbe bocsátkozott, amelyeket alátámasztani nem tudott. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megváltoztatására kizárólag az élelmezési költség tekintetében látott alapot.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a keresetet elutasító, másodlagosan az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító döntés meghozatalát kérte. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében

utalt arra, hogy a fémrészecskék leválása az ilyen műtétek során evidencia és arra már alacsony fordulatszám mellett is sor kerülhet, amely érdemi hőtermeléssel még nem jár. Mindezek igazolására az alperes a tárgyaláson egy CD felvételt is csatolt. Dr. F.I. igazságügyi szakértő tárgyaláson történő meghallgatása során jelen volt az Idegsebészeti Klinika igazgatója, prof. dr. B.A. is, és közöttük élénk szakmai vita alakult ki a hűtés megfelelőségének kérdésében. A szakértő mindvégig fenntartotta azt az álláspontját, hogy a nem megfelelő hűtést az igazolja, hogy az MR felvételen nagy mennyiségű fémrészecské látható, és ez az egyetlen amellyel a történeteket magyarázni lehet. Ezzel szemben az alperes arra hivatkozott, hogy a fémrészecskék megfelelő hűtés mellett is leválhatnak, a fémrészecskék mennyisége az MR alapján pontosan nem megítélhető, továbbá maga a szakértő sem tartja kizártnak, hogy egy kísézőér elzáródás, vagy maga az alapbetegség okozta az egészségkárosodást. Az alperes 2014. december 5-i iratában idegsebész szakkonzulens bevonására tett indítványt, ennek azonban az elsőfokú bíróság nem tett eleget. Korábbi álláspontját az alperes a másodfokú eljárásban is fenntartotta. Azt az alperes nem vitatta, hogy a nem megfelelő hűtés okozhat fehérjekárosodást, ami bénuláshoz is vezethet, és ennek megállapításához nem kell speciális idegsebészeti szakismeret. Szükséges azonban, hogy a perben kirendelt szakértő minden, bénuláshoz vezető okot feltárjon és megállapítsa, hogy a bénulást a bizonyossággal határos valószínűséggel a nem megfelelő hűtés okozta. Ez a szakkérdés szakkonzulens bevonása nélkül nem volt eldönthető, így az ítélet nem megalapozott. Mindezekből következően az alperes szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 182. §-ának (3) bekezdését, mert a bíróság a döntését olyan szakvéleményre alapozta, amely nem szolgálhatott volna az ítélezés alapjául. Jogszabálysértően járt el a bíróság akkor is, amikor az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. IRM rendelet 16/A. §-ának (2) bekezdése alapján nem adott helyt az alperes szakkonzulens bevonására irányuló indítványának.

- [8] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. A felperesek kiemelték, hogy a perbeli orvossal szembeni véleménye határozott, következetes és egzakt maradt, megállapítása szerint egyértelműen a műtéti terület nem megfelelő hűtése miatt fellépő hőterheléssel függ össze az egészségkárosodás. Jelentősége van annak is, hogy a műtéti leírásban semmilyen megjegyzés nem szerepel a hűtést illetően, a dokumentáció hiányosságát pedig az alperes terhére kell értékelni. Fikciónak tekinthető az alperesnek az az álláspontja, hogy műtét hiányában vagy annak sikeressége esetén is a mostani állapot alakult volna ki. Az I. rendű felperes állapota a műtét előtt kielégítő volt, fizikai munkát végzett, a ház körüli teendőket is el tudta látni. A műtét elmaradásának esetleges következményei bizonytalanok, amelyeket ma már nem lehet rekonstruálni. A

különböző jogcímeken megállapított kártérítési összegek pedig a hatályos joggyakorlatnak megfelelnek.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.
- [10] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [11] A felülvizsgálati kérelem a jogerős ítéletet a jogalap fennállása tekintetében támadta azzal, hogy a bíróság az alperes kártérítési felelősségét a szakértői bizonyításra vonatkozó szabályok megszegésével, az ítélezés alapjául el nem fogadható szakvélemény alapján, megalapozatlanul tartotta megállapíthatónak. Az alperesnek az e körben kifejtett álláspontja azonban téves.
- [12] A felperesek a keresetüket arra alapították, hogy az alperes a műtéteket nem megfelelően végezte el. Nem volt vitatott az I. rendű felperesnek a műtétek után kialakult egészségi állapota és az sem, hogy az I. rendű felperes görcsös bénulással járó, kerekesszékhez kötött betegsége az alperesnél végzett műtétek után jött létre. A bíróságnak elsődlegesen a károsodás okát kellett vizsgálnia. E körben az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a rendelkezésre álló bizonyítékok - elsősorban az igazságügyi orvosszakértői vélemény - alapján részletesen utalt azokra a körülményekre (gerincvelő nyomását okozó vérzés, ér eredetű károsodás, műtét során bekövetkezett vérzés, gerincvelőt ellátó erek vongálódása), amelyeknek lehetett volna szerepe a károsodás kialakulásában, azonban ezek nem történtek meg. A további vizsgálatok alapján sem merült fel a szakértő által hivatkozott hőkárosodáson kívüli egyéb olyan ok, amely az I. rendű felperes egészségkárosodását kiválthatta, ugyanakkor az az alperes felülvizsgálati kérelmében sem volt vitatott, hogy a nem megfelelő hűtés okozhat olyan fehérjekárosodást, amely bénuláshoz vezet. Ebből következően nem tekinthető okszerűtlennek az elsőfokú bíróságnak az az okfejtése, hogy más reális ok hiányában, továbbá az MR felvétel alapján az igazságügyi szakértő által leírtak a károsodás okaként elfogadhatóak voltak. E körben az igazságügyi szakértő kompetenciáját a másodfokú bíróság külön vizsgálta és azt alappal tartotta megfelelőnek. A károsodás lehetséges oka tekintetében az alperesnek kellett magát a kárfelelősség alól kimentenie, ez azonban nem történt meg. Az a hivatkozás, hogy a fémszilánkok jelenléte és a hűtés végzése evidencia, a kimentés bizonyítására nem alkalmas. Az igazságügyi orvosszakértő a kiegészített szakvéleményében egyértelműen fenntartotta azt az állítását, hogy az MR felvételen látható fémszilánkok nagysága, mennyisége és területi elhelyezkedése a nem megfelelő hűtésre utaló

jelek és a hőhatás miatt a gerincvelő károsodhat. Arra vonatkozó bizonyíték, leírás pedig nem volt fellelhető, hogy a hűtést miként végezték. Nem az volt vitatott, hogy volt-e hűtés, hanem az, hogy az megfelelő volt-e figyelemmel arra is, hogy a műtétet olyan területen végezték, amelyen fokozott figyelemmel kellett volna elvégezni a fúrást, illetőleg a hűtést is. A hőhatással összefüggésbe hozható károsodás tekintetében csak a megfelelően végzett hűtés bizonyításával menthette volna ki magát az alperes a felelősség alól. A szakértői bizonyítás, illetőleg az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása más bizonyítékokat értékelve részletesen érintette mindazokat a műtéttel összefüggő egyéb körülményeket, amelyek a károsodással okozati kapcsolatban állhatnak. Az elsőfokú bíróság azt pedig kellően megindokolta, hogy más károk tényezői miért nem voltak figyelembe vehetőek. Erre tekintettel az igazságügyi szakértői vélemény megállapításai nem aggályosak, az ítékezés alapjául a szakvélemény szakkonzulens bevonása nélkül elfogadható volt, a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályok nem sérültek.

Záró rész

- [13] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [14] A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a felperesek felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésén és a 14. §-án alapul.

Budapest, 2017. április 26.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző
HM